

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Forslaget om lov om en generel arbejdsmiljøafgift (L 100 af 20. november 2000) blev vedtaget af Folketinget den 12. december 2000 som lov nr. 1247 af 20. december 2000.

1. Forslagets indhold

Efter forslaget ophæves den generelle arbejdsmiljøafgift med virkning fra 2003. Regeringen ønsker at sikre et godt arbejdsmiljø, men lægger samtidig vægt på en effektivisering og prioritering af arbejdsmiljøindsatsen, således at der tages fat på de alvorligste problemer først. Afgiften lever ikke op til dette formål, heller ikke selvom den ses i sammenhæng med certifikats- og tilskudsordningen.

2. Gældende ret

Den generelle arbejdsmiljøafgift er indført med lov nr. 1247 af 20. december 2000, som trådte i kraft 1. januar 2001. Afgiften er således første gang opkrævet for 2001.

Agiften består af to dele:

- En beskæftigelsesbaseret afgift.

Den beskæftigelsesbaserede afgift udgør 65 kr. pr. beregnet fuldtidsbeskæftiget pr. år og opkræves fra alle arbejdsgivere på baggrund af indbetalte bidrag til Arbejdsmarkedets Tillægspension i det foregående kalenderår. Afgiften opkræves af Arbejdsmarkedets Tillægspension på statens vegne.

Nærmere regler er fastsat i bekendtgørelse nr. 288 af 23. april 2001 om beregning og indbetaling af arbejdsmiljøafgift pr. beregnet fuldtidsbeskæftiget.

- En erstatningsbaseret afgift.

Den erstatningsbaserede afgift udgør i alt 280 mio. kr. pr. år og opkræves af Arbejdstilsynet fra forsikringsselskaber, Arbejdsmarkedets Erhvervs sygdomssikring og selvforsikrede offentlige myndigheder og virksomheder i forhold til deres andele af arbejdsskadeserstatninger tilkendt af Arbejdsskadestyrelsen.

Det er forudsat, at Arbejdsmarkedets Erhvervs sygdomssikring søger dækning herfor via de bidrag, de

opkræver fra virksomhederne, og tilsvarende er der en forventning om, at forsikringsselskaberne vil søge dækning for deres udgifter via de arbejdsskadeforsikringspræmier, som de opkræver fra virksomhederne.

Denne del af afgiften forventes i realiteten også betalt af virksomhederne, som således i praksis får tre opkrævninger som følge af afgiften. Fra Arbejdsmarkedets Tillægspension, fra deres forsikringsselskab og fra Arbejdsmarkedets Erhvervs sygdomssikring.

Nærmere regler om den erstatningsbaserede afgift er fastsat i bekendtgørelse nr. 251 af 6. april 2001 om beregning og opkrævning af en arbejdsmiljøafgift på grundlag af godtgørelser for mén og erstatninger for erhvervsevnetab tilkendt af Arbejdsskadestyrelsen.

3. Nærmere om baggrunden for forslaget

Begge dele af afgiften foreslås ophævet med virkning fra 2003 og opkræves således sidste gang for 2002. Den erstatningsbaserede afgift er dog baseret på en særlig reguleringsordning, der betyder, at afgiften først kan endelig beregnes og fordeles fem år efter afgiftsårets udløb, dvs. sidste gang i 2008 for så vidt angår afgiften i 2002. Der henvises i øvrigt til de specielle bemærkninger.

Efter regeringens opfattelse fremstår den generelle arbejdsmiljøafgift i høj grad med et fiskalt sigte, som overskygger hensynet til at forbedre arbejdsmiljøet. Der er således ringe sandsynlighed for, at alle de penge, der opkræves, føres tilbage til virksomhederne.

Agiften udgør i sammenhæng med certifikats- og tilskudsordningen en ganske bureaukratisk ordning. Virksomhedernes udgifter og de initiativer, de skal tage for at få refunderet afgiften, står således ikke mål med det beløb, virksomhederne får tilbage. Samtidig giver ordningen anledning til en ikke ubetydelig administration, både for de offentlige myndigheder, men også for forsikringsselskaber og Arbejdsmarkedets Erhvervs sygdomssikring i forbindelse med, at disse institutioner søger dækning for den del af afgiften, som de bliver afkrævet.

Regeringen finder således, at man i samarbejde med arbejdsmarkedets parter må søge at finde bedre